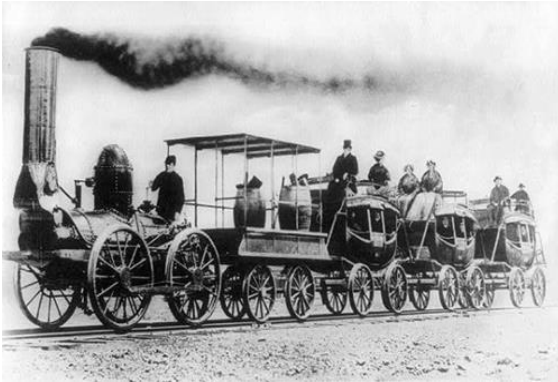

Ενότητα Δ' - Κεφάλαιο 1

Η Βιομηχανική Επανάσταση

Από τα τέλη του 18ου αιώνα η Μ. Βρετανία βρέθηκε σε μία περίοδο γρήγορης ανάπτυξης, η οποία προκάλεσε μεγάλες αλλαγές στην παγκόσμια κοινωνία και την ζωή των ανθρώπων. Επειδή η ανάπτυξη εκείνη στηρίχτηκε στην βιομηχανία, ονομάστηκε **Βιομηχανική Επανάσταση**.

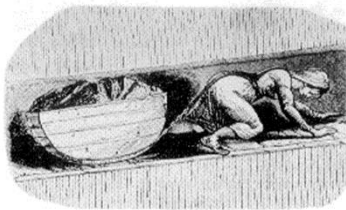
Η **πρώτη περίοδος** κράτησε εκατό χρόνια και στηρίχτηκε στην χρήση της **ατμομηχανής**.

Οι πρώτες μηχανές που χρησιμοποιήθηκαν για βιομηχανική παραγωγή προϊόντων ήταν οι **κλωστοϋφαντουργικές** (οι μηχανές, δηλαδή, που παρήγαν κλωστές και ύφαιναν υφάσματα).

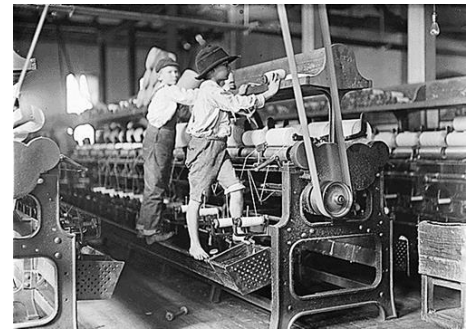
Αρχές του 19ου αιώνα δημιουργήθηκαν οι πρώτες **αμαξοστοιχίες**, προκαλώντας επανάσταση στις μεταφορές.

Η Βιομηχανική Επανάσταση συνετέλεσε ώστε **πολλοί άνθρωποι να συγκεντρωθούν στις πόλεις** για να εργαστούν στα εργοστάσια. Οι περισσότερες πόλεις όμως δεν ήταν προετοιμασμένες να δεχθούν τόσο κόσμο. Αυτό είχε ως συνέπεια οι άνθρωποι να ζουν σε άθλιες συνθήκες και γι' αυτόν τον λόγο να ξεσπούν διάφορες **επιδημίες**.

Οι **συνθήκες εργασίας** ήταν εξίσου **απάνθρωπες**: πολλές ώρες δουλειάς, χαμηλά μεροκάματα, εξαντλητικοί ρυθμοί, παιδική εργασία και μηδενικά δικαιώματα.

Εκείνοι, όμως, που βρίσκονταν σε πραγματικά άθλια θέση ήταν οι **ανθρακωρύχοι**, που εργάζονταν μέσα σε στοές, προκειμένου να εξορύξουν το **κάρβουνο**. Οι περισσότεροι από εκείνους αρρώσταιναν γρήγορα από αναπνευστικές παθήσεις και πέθαιναν νέοι.

Η **δεύτερη περίοδος** της Βιομηχανικής Επανάστασης ξεκίνησε από τα τέλη του 19ου αιώνα, με την χρήση του **ηλεκτρισμού**. Το αποτέλεσμα ήταν **μια σειρά εφευρέσεων**, όπως η ηλεκτρογεννήτρια, ο ηλεκτροκινητήρας, ο τηλεγράφος, το τηλέφωνο, κλπ. Παράλληλα, με την ανακάλυψη του πετρελαίου δημιουργήθηκαν και οι μηχανές που καίνε πετρέλαιο ή βενζίνη, δίνοντας νέα ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη. Από την άλλη όμως οι μηχανές "έκλεψαν" τις θέσεις εργασίας πολλών ανθρώπων, αφού μία μηχανή έβγαζε δουλειά πολλών εργατών. Αυτό οδήγησε πολλούς στην ανεργία και την φτώχεια.

Άρχισε έτσι να δημιουργείται το οικονομικό περιβάλλον του **καπιταλισμού*** (πληροφορίες στην πίσω σελίδα).

Με τα χρόνια οι εργάτες οργανώθηκαν σε **συνδικάτα** και ξεκίνησαν να προχωρούν σε **διαμαρτυρίες** και **απεργίες**.

Αναπτύχθηκε το εργατικό κίνημα, που οδήγησε στην μεγάλη απεργία στο Σικάγο την **1η Μαΐου του 1886**, προκειμένου να κατακτήσουν οι άνθρωποι την καθιέρωση των 8 μόνο ωρών εργασίας την ημέρα.

Από το 1890, η 1η Μαΐου καθιερώθηκε από τα εργατικά συνδικάτα ως παγκόσμια ημέρα των εργαζομένων

Από το σχολικό βιβλίο:

Διαβάζουμε από την «Ματιά στο παρελθόν» (σελ. 156) μερικές περιληπτικές πληροφορίες για την βιομηχανική επανάσταση

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Πότε ξεκίνησε (περίπου) η πρώτη περίοδος της Βιομηχανικής Επανάστασης; Πόσα χρόνια κράτησε περίπου και πάνω σε ποια εφεύρεση στηρίχθηκε;
2. Πότε ξεκίνησε (περίπου) η δεύτερη περίοδος της Βιομηχανικής Επανάστασης και πάνω σε ποια εφεύρεση στηρίχθηκε;
3. Ποιες ήταν οι συνθήκες ζωής και εργασίας των ανθρώπων την περίοδο της Βιομηχανικής Επανάστασης;
4. Ποιες κοινωνικές ομάδες αναπτύχθηκαν και ξεχώρισαν, ως αποτέλεσμα της Βιομηχανικής Επανάστασης;
5. Το ότι η Μ. Βρετανία ήταν μία ισχυρή αποικιοκρατική δύναμη, με αρκετές χώρες κάτω από την κυριαρχία της, νομίζετε πως είχε σχέση με το γεγονός πως από αυτό το κράτος άρχισε η πρόοδος της τεχνολογίας και η βιομηχανική εποχή; Αν ναι, ποια σχέση μπορεί να είχε;

* **Καπιταλισμός** (< capital = κεφάλαιο, τα χρήματα τα οποία συγκέντρωναν αυτοί που κατείχαν τα εργοστάσια και πλούτιζαν από την εργασία των εργατών τους).

Είναι ένα πολιτικό και οικονομικό σύστημα που ρίχνει όλο του το βάρος στο άτομο: ο πιο ικανός, ο πιο ισχυρός, ο πιο τυχερός κερδίζει. Τα πάντα καθορίζονται από τα χρήματα και από τους νόμους της αγοράς.

Με απλά λόγια, ο καπιταλισμός είναι το σύστημα εκείνο που στην ουσία μεταφέρει στην ανθρώπινη κοινωνία τους **νόμους της ζούγκλας**: νικά ο πιο δυνατός και ο πιο έξυπνος και πονηρός.